

הממשלה אישרה את תקציב המדינה והתכנית הכלכלית לשנים 2015-2016

06/08/2015 | כ"א אב תשע"ה

ראש הממשלה, בנימין נתניהו: "כפי שהבטחתי העברנו לפנות בוקר את תקציב המדינה ללא שום התנגדות. זה מעיד על לכידות הקואליציה ולכידות הממשלה. התקציב הזה הוא מאוזן, הוא אחראי, הוא דואג לצמיחה. הוא דואג לצעדים שיורידו את יוקר המחיה. זה תקציב טוב למדינת ישראל."

שר האוצר, משה כחלון: "תקציב המדינה אותו אישרה הממשלה הוא אחראי ומאוזן. לצד ההטבות וההקלה על חיי האזרחים ביוקר המחיה ובהיצע הדיור, אנחנו מקדמים רפורמות גדולות, אשר כמותן לא נראו שנים רבות, במטרה לחולל צמיחה משמעותית."

מנכ"ל משרד האוצר, שי באב"ד: "רפורמות ושינויים מבניים הם הבסיס למשק מתפתח וצומח. בבניית התקציב הצלחנו לשלב שמירה על מסגרות התקציב ועד גירעון הנמוך מ- 3%, ביחד עם רפורמות משמעותיות שייתנו מענה הן לשינויים מבניים במשק, הן ליוקר המחיה, לצמצום האי שוויון ולהגברת הפרייה."

הממונה על התקציבים, אמיר לוי: "תקציב המדינה והתכנית הכלכלית מתבססים על צמצום אי השוויון בחלוקת משאבים לאומיים, עידוד הצמיחה והפחתת יוקר המחיה. השנה, בה חוק ההסדרים חוגג יום הולדת 30, הצגנו רפורמות חשובות למשק ולאזרח הישראלי, שיובילו להגדלת הצמיחה."

ממשלת ישראל אישרה את תקציב המדינה והתכנית הכלכלית לשנים 2015-2016, ברוב גדול של 20 שרים ונמנע אחד. גובה התקציב לשנת 2015 הוא 329.5 מיליארד ₪ ולשנת 2016 343.3 מיליארד ש"ח. הגידול הריאלי בתקציב המדינה בין השנים 2014 ל- 2016 עומד על 7.2%. יעד הגירעון יעמוד בשנים 2015-2016 על 2.9% מהתוצר. עקרונות התקציב מתבססים על חלוקה צודקת של המשאבים הלאומיים, טיפול במשבר הדיור והפחתת יוקר המחיה.

בתקציב המדינה תוספות משמעותיות למשרדים החברתיים, אשר באים לידי ביטוי בהגדלת התקציבים בתחומי החינוך, הבריאות, הרווחה, והביטחון האישי:

משרד החינוך יקבל תוספת של 4.9 מיליארד ש"ח. 530 מיליון להוספת סייעת שנייה בגני ילדים, 170 מיליון ש"ח להפחתת מספר תלמידים בכיתה.

משרד הבריאות יקבל תוספת של 4.6 מיליארד ש"ח. 500 מיליון ש"ח לרפורמה בבריאות הנפש, 200 מיליון ש"ח למבחני תמיכה בבתי חולים, 120 מיליון ש"ח לבניית ביה"ח באשדוד, 100 מיליון ש"ח לקיצור תורים, 100 מיליון ש"ח לחיזוק המיונים, 80 מיליון ש"ח לאשפוזי בית על ידי קופות החולים, 60 מיליון ש"ח לקיצור תורים ל- 50 MRI מיליון ש"ח לתכנית למניעת זיהומים.

המשרד לביטחון הפנים יקבל תוספת של 1.7 מיליארד ש"ח. כ- 200 מיליון ש"ח לחיזוק רמת הביטחון האישי במגזר הערבי, כ- 100 מיליון ש"ח לשוטרים בקהילה, 60 מיליון ש"ח לחיזוק יכולות הכבאות, כ- 40 מיליון ש"ח לחיזוק כוחות המשטרה במזרח ירושלים, 6 מיליון ש"ח להקמת כוחות לטיפול בסחיטת זמי חסות בדרום הארץ.

תחום הרווחה יקבל תוספת של 1.3 מיליארד ש"ח. 580 מיליון ש"ח להעלאה משמעותית של קצבאות השלמת הכנסה לקשישים הנמצאים מתחת לקו העוני, כ- 160 מיליון ש"ח להתמודדות עם אלימות ומצבי סיכון, 120 מיליון ש"ח לשדרוג הטיפול באוכלוסיות רווחה, 87 מיליון ש"ח לפיתוח שירותים קהילתיים, 36 מיליון ש"ח להרוות הטיפול הקהילתי באוכלוסיית האוטיסטים ו- 30 מיליון ש"ח לפיתוח שירותים לאזרח הותיק.

להלן הרפורמות שאושרו בתכנית הכלכלית:

הסרת חסמים ליבוא מזון רגיל "רפורמת הקורנפלקס"

הרפורמה בייבוא המזון גובשה במסגרת עבודת הצוות לבחינת נושא הייבוא המקביל שבראשו עמד מנכ"ל משרד ראש הממשלה יחד עם מנכ"ל משרד הבריאות, מנכ"ל משרד הכלכלה ואגף התקציבים באוצר. הצוות בחן דרכים להקל משמעותית על הליכי יבוא מקביל של מוצרי מזון

לישראל. מטרת הרפורמה היא להביא להקלות בחסמי יבוא מזון באמצעות הבחנה בין דרישות הייבוא של מזון רגיל ורגיש, שינוי הדרישות בהליך הייבוא של המזון הרגיל תוך הגברת פיקוח ואכיפה בדרכי השיווק ואימוץ מודל רגולטורי הנהוג באירופה, בהתאמה לצרכי השוק הישראלי. הרפורמה תאפשר את כניסתם של שחקנים קטנים ובינוניים לשוק ובכך תגביר את התחרות בשוק המזון הריכוזי. הגברת התחרות צפויה להוביל לירידה במחירי המזון הרגיל והגדלת מגוון המוצרים, לטובת הצרכנים.

ביטול התכנון בענף הצאן

על מנת להמשיך ולהביא להפחתת יוקר המחיה בענפי המזון, באמצעות הוזלת מחירי המוצרים המיוצרים מחלב צאן, ובהתאם להמלצות הוועדה לבחינת משטר המכסות בענפי הצאן - עזים וכבשים, אשר הגישה המלצותיה לשר החקלאות ופיתוח הכפר, הוחלט לבטל את התכנון החל על ענפי ייצור חלב הצאן (עזים וכבשים) מכוח חוק תכנון משק החלב, התשע"א-2011 באופן הדרגתי כך שבשנת 2020 לא יחול עוד התכנון על חלב צאן. ענף חלב הצאן אינו מתנהל באופן חופשי אלא הוא מנוהל, תוך מעורבות ממשלתית גבוהה ביותר, באמצעות תכנון מרכזי ותכנון פרטני של מכסות יצור המוקנות לכל יצרן בענף, בהתאם לחוק תכנון משק החלב, התשע"א-2011. יצרנים הרוצים למצות יתרונות לגודל מוגבלים על ידי היצור במכסות. תכנון מסוג זה לא מתקיים באף מדינה מפותחת. בנוסף, מחיר ליטר חלב גולמי לחלב צאן אינו מוסדר בחוק, והינו מחיר מוסכם בין המחלבות ליצרנים, המפורסם על-ידי מועצת החלב כמחיר מומלץ, והוא נקבע ביחס למחיר ליטר חלב בקר. המחיר משקף עלות ממוצעת גבוהה ביצור (בשונה מעלות שולית) על מנת לאפשר ליצרנים הלא יעילים להמשיך ולהתקיים בענף. המשמעות היא שבפועל יצרני החלב היעילים יותר אינם מוכרים את תוצרתם במחיר נמוך יותר למחלבות הרוצות בכך ועובדה זו מביאה לייקור המוצרים הסופיים לצרכן. לפיכך, החליט הקבינט החברתי כלכלי לבטל את התכנון החל על ענפי ייצור חלב הצאן כאמור.

ביטול הקרטל בענף הפטם

הרפורמה תיצור תחרות בין שחקנים מקומיים שונים בענף במטרה להוביל להוזלת מחירים לצרכן הישראלי. משק בית בישראל מוציא מדי חודש כ-200 על מוצרי עוף. הוצאה זו הינה אחת ההוצאות העיקריות של משקי הבית על מזון כ-9% מסך ההוצאות על מזון ובפרט של משקי בית בשכבות הנמוכות). מועצת הלול הינה בעלת סמכויות שונות בנוגע לענף הפטם, ופעילותה עלולה להוות חסם בפני כניסת שחקנים חדשים לענף ויצירת תחרות. הרפורמה קובעת כי תצומצם פעילותה של המועצה לענף הלול ויבטלו סמכויותיה בכל הנוגע לענפי הפטם, הרבייה וההודו ולמעשה תיוותר סמכותה רק ביחס לענף גידול ביצים להטלה. מטרת הרפורמה היא ליצור תחרות בין שחקנים מקומיים שונים בענף הפטם, ולאו דווקא לעודד תחרות מייבוא של פטם, אשר בשל מגבלות כשרות וחיי מדף היכולת לייבוא קטנה מאוד. מטרת יצירת התחרות בין השחקנים המקומיים היא להוביל להוזלת מחירים לצרכן.

חיזוק מעמד המגדלים בהתארגנויות בענפי הצומח

לטובת זכויותיהם של המגדלים בענפי הצומח ובהמשך למאמצי הממשלה להפחתת יוקר המחיה הוחלט להטיל על שר החקלאות ופיתוח הכפר ועל הממונה על התקציבים במשרד האוצר להקים צוות אשר יבחן וימליץ לשרים על הצעה לתיקון חוק מועצת הצמחים (יצור ושיווק), התשל"ג-1973 (להלן - חוק הצמחים) כך שיסדיר אפשרות להתארגנות וולונטרית של מגדלים העוסקים בענפי הצומח בתוך 180 יום.

הפחתת עלויות ניהול המוצר הפנסיוני

לשם הפחתת דמי הניהול באמצעות צמצום העלויות שכרוכות בניהול המוצרים הפנסיוניים וצמצום ניגודי עניינים בשוק הפצת המוצרים הפנסיוניים, הוחלט לתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, בהתאם לעקרונות המופיעים בחוברת השינויים המבניים.

הגדלת התחרות בשוק האשראי הקמעוני על ידי הקמת מאגר מרכזי לנתוני אשראי

בהמשך לעבודת הוועדה הבינמשרדית לעניין חוק נתוני אשראי, הוחלט להאיץ את הליכי חקיקת חוק נתוני אשראי במטרה להגביר את התחרות בשוק האשראי.

הגדלת מקורות מימון של חברות נותנות אשראי

תאגיד שאינו בנקאי יהיה רשאי להנפיק לציבור תעודות התחייבות ולתת אשראי כאחד. המהלך נועד לפתור את בעיית הריכוזיות בשוק האשראי הנשלט כמעט במלואו על-ידי הבנקים. משמעות ריכוזיות זו היא היצע קטן של מקורות מימון למשקי בית ולעסקים קטנים, אשר מוביל להיעדר תחרות ולמחירים גבוהים ללקוח.

הרפורמה בדו"ר

הרפורמה שאושרה כוללת 5 צעדים:

1. מיסוי מקרקעין - חוק ההורשה - קציבת פטור ממס שבח בירושה. עד היום, דירה שעברה בירושה והייתה פטורה ממס שבח. הפטור היה עובר באופן אוטומטי ליורשים. על-פי ההחלטה הפטור יוגבל לשנתיים בלבד ולאחר מכן יחול עליו מס שבח מלא (מלבד דירה שעוברת בירושה מבעל לאישתו ולהיפך או לילד שמתחת לגיל 21 ומקרים אחרים המפורטים בהחלטה).
2. משפרי דיור - קיצור תקופת החזקת דירה בהמתנה - בהתאם למהלך, תקוצר תקופת ההמתנה שבין רכישת דירה חדשה לבין מכירת דירה קודמת, לעניין מס שבח ורכישה כאחד, מ-24 חודשים ל-12 חודשים.
3. יישום המלצות צוות 120 הימים - אימוץ דוח צוות 120 הימים אשר עסק בסוגיית הדיור במגזר הערבי. המהלך יעודד את המגזר הערבי להסדיר רישומים בקרקע.
4. הגדלת היצע הדיור בקרקעות פרטיות - 100,000 יחידות דיור זמינות לבניה בקרקע פרטית. המהלך יעודד בעלי קרקעות לשווק את הקרקע ויסייע לפתרון משבר הדיור, זאת על ידי מתן הקלות במיסוי לבעלי קרקע פרטיים לתקופה מוגבלת של 3 שנים מיום ההחלטה. המהלך גם מתייחס ליעול פעילות הפיתוח ברשויות המקומיות והסדרת היחסים שבין הרשות המקומית לבין היזם לשיפור התהליך.
5. פישוט הליכי תכנון ובנייה - תחבורה תומכת דיור - ייעול תהליכי הרישוי של דרכים ומסילות ברזל על ידי מתן פטור מהיתר בנייה לעבודות זמניות, הסמכת הות"ל לתת הרשאה באופן עצמאי ומתן אפשרות למקים הפרויקט הלאומי לפנות לות"ל לקבלת הרשאה.

קידום מהיר של תשתיות הביוב לצורך הרחבת היצע בשוק הדיור

ביצוע תיקוני חקיקה לשם הסרת חסמים בתחום המים והביוב המונעים פיתוח למגורים ולייעול הקמת תשתיות ביוב והשימוש בהם וזאת במסגרת מאמצי הממשלה למצוא פתרון למשבר הדיור. אחד החסמים המרכזיים בפיתוח ושיווק יחידות דיור חדשות הוא הקמה ופיתוח של תשתיות ביוב. על מנת להגדיל את היצע הדירות אשר יוביל לירידת מחירים בשוק הדיור, הוחלט להסדיר את הקמתם של תשתיות ביוב ואת ההליך התכנוני של תשתיות ביוב.

מס משאבי טבע – ששינסקי 2

שילוב תיקוני החקיקה הנדרשים במסגרת יישום המלצות הוועדה להסדרת חלק המדינה המתקבל בעד שימוש של גורמים פרטיים במשאבי טבע לאומיים (דו"ח ששינסקי 2). הוועדה מצאה כי חלק מהמשאבים הקיימים בישראל מניבים רווחי יתר גבוהים, הנהנים העיקריים מרווחים אלו הן חברות להן ניתנה הזכות לעשות שימוש במשאב, בעוד הציבור בישראל אינו מקבל את חלקו הראוי מרווחי המשאב. כמו כן מצאה הוועדה כי מודל המיסוי הנוכחי של משאבי הטבע הוא מאוד גרסיבי, ובשיעורי רווחיות בינוניים עד גבוהים נמוך גם בהשוואה בינלאומית.

לאחר בחינת מכלול הנתונים והתרחישים אשר הוצגו בפניה, ולאור הצורך להבטיח את המשך קיומו של ענף משאבי הטבע בישראל, המליצה הוועדה על עריכת שינויים במערכת הפיסקאלית המוצעת על ידה במסגרת טיוטת עיקרי המלצותיה. הוועדה המליצה על עדכון מערכת המס, קביעת תמלוג אחיד אשר יעמוד על 5% והוספת רכיב "מס רווחי יתר". המהלך יגדיל את הכנסות המדינה בכ-500 מיליון ₪ בשנה.

האצת חיבורי מפעלי תעשייה לרשת הגז הטבעי

בהמשך להחלטה שעניינה הסדרת משק הגז הטבעי ובמטרה להאיץ את חיבור מפעלי התעשייה ברחבי הארץ לאספקת גז טבעי ובכך להעלות את הפריור ואת רמת התחרות של המשק הישראלי, הוחלט לבצע את תיקוני החקיקה הנדרשים לצורך יישום החלטה זו ולשלבם במסגרת חוק התכנית הכלכלית לשנים 2015 ו-2016. תיקוני החקיקה נועדו ליעול את התהליכים הנוגעים לחיבור מפעלי התעשייה למקטע חלוקת הגז הטבעי. זאת, לצד שמירה על עקרונות של תקינות ובטיחות מתקני צריכת הגז.

אסדרת תחום ביטוחי הבריאות והתכניות לשירותי בריאות נוספים

ביצוע צעדים להסדרת שוק ביטוחי הבריאות הפרטיים אשר יורידו את יוקר המחייה, יכלמו את עליית ההוצאה הפרטית על בריאות ויבטיחו את חוסנה של מערכת הבריאות הציבורית.

הקמת רשות החשמל המאוחדת

בהתאם להחלטה תוקם במשרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים רשות חשמל מאוחדת שתמזג את מינהל החשמל והרשות לשירותים ציבוריים-חשמל לגוף אחד ותפעל לפי מדיניות שר התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים ומדיניות הממשלה בתחומי משק החשמל. הקמת רשות החשמל המאוחדת נדרשת לאור הצורך ברגולציה ברורה וקוהרנטית שתגדיל את הוודאות ליזמים ותקיים תנאי משק תחרותיים.

